

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
Ukrainian National Academy of Sciences
ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВОЗНАВСТВА, ФОЛЬКЛОРИСТИКИ
ТА ЕТНОЛОГІЇ ім. М. Т. РИЛЬСЬКОГО
M. Rylsky Institute for Art Studies, Folkloristic and Ethnology
МІЖНАРОДНА АСОЦІАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ЕТНОЛОГІВ
International Association of Ukrainian Ethnologists

НАРОДНА ТВОРЧІСТЬ ТА ЕТНОЛОГІЯ

FOLK ART AND ETHNOLOGY

№ 4, 2012 (338)

липень-серпень

Київ – 2012

ISSN 01306936 Рік заснування 2010
Індекс 74328 Виходить раз на два місяці

Засновники журналу

Національна академія наук України
Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського

Головний редактор

Ганна СКРИПНИК

Заступник головного редактора

Анатолій ІВАНИЦЬКИЙ

Відповідальний секретар

Галина БОНДАРЕНКО

Редакційна колегія

Лідія АРТЮХ, Василь БАЛУШОК, Валентина БОРИСЕНКО, Леся ВАХНІНА,
Олег ГРИНІВ, Софія ГРИЦА, Віктор ДАВИДЮК, Іван ДЗЮБА, Роман КИРЧІВ,
Олександр КУРОЧКІН, Наталія МАЛИНСЬКА, Микола МУШИНКА, Всеволод
НАУЛКО, Сергій СЕГЕДА, Григорій СЕМЕНЮК, Мирослав СОПОЛИГА, Михайло
ТИВОДАР

*Рекомендовано до друку вченою радою Інституту мистецтвознавства,
фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України
(протокол № 7 від 23.06.2012)*

Народна творчість та етнологія : № 4 / [голов. ред. Г. Скрипник] ; НАНУ,
ІМФЕ ім. М. Т. Рильського. – К., 2012. – 148 с.

Редактори

Надія ВАЩЕНКО, Наталія ДЖУМАЄВА, Лариса ЛІХНЬОВСЬКА, Людмила
ТАРАСЕНКО, Олена ЩЕРБАК, Лідія ЩИРИЦЯ

Редактор англomовних текстів

Павло РАФАЛЬСЬКИЙ

Оператори

Марина ГОЛЕНЯ, Ірина МАТВЄЄВА, Тетяна МИКОЛАЙЧУК, Ельвіра ПУСТОВА

Комп'ютерна верстка

Людмила НАСТЕНКО

Редакція не завжди погоджується з авторами статей

Адреса редакції: 01001 Київ-1, вул. Грушевського, 4
тел. 279-45-22

E-mail: etnolog@etnolog.org.ua

<http://www.etnolog.org.ua>

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
Серія КВ. № 17404–6174Р від 24.12.2010

Формат 60×84/8, 205×290мм
умов. вид. арк. 11,2

© Інститут мистецтвознавства, фольклористики
та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України

Зміст

Contents

З історії народознавчих наук

From History of Ethnology

- 7 **Скрипник Ганна.** Народознавча діяльність Хведора Вовка у світлі сучасної гуманітаристики
Hanna Skrupnyk. Ethnological Activities of Khvedir Vovk in the Light of Modern Humanities
- 20 **Іваннікова Людмила.** Фольклорно-етнографічні матеріали Півдня України в оцінці академіка Агатангела Кримського
Ivannikova Liudmyla. Folkloric and Ethnographic Materials on South Ukraine Appreciated by Academician Agathangel Krymskyi
- 25 **Шалак Оксана.** Український фольклор Поділля на сторінках польських періодичних видань XIX століття
Shalak Oksana. Ukrainian Podillia Folklore in the XIXth Century Polish Periodicals' Columns

Розвідки та матеріали

Studies and Materials

- 33 **Вархол Надія.** Народні знання українців-русинів Словаччини
Varkhol Nadiya. Slovakian Lore of the Ukrainian Rusyns
- 46 **Курочкін Олександр.** Весільний звичай «удавана наречена» і його семантичні інтерпретації
Kurochkin Oleksandr. A «False Bride» Wedding Custom and Its Semantic Interpretation
- 53 **Боса Любов.** Зміни ландшафту Подніпров'я у XX столітті як соціокультурна проблема
Bosa Liubov. Dnieper Ukraine Landscape Changes in the XXth Century as a Sociocultural Problem

З експедиційних досліджень

From the Field Researches

- 65 **Бідношия Юрій, Бондаренко Галина, Буйських Юлія, Васянович Олександр, Величко Тетяна, Маховська Світлана, Таран Олена, Чаплик Катерина.** Етнографічний образ сучасної Гуцульщини
Bidnoshyya Yurii, Bondarenko Halyna, Buyskykh Yuliya, Vasianovych Oleksandr, Velychko Tetiana, Makhovska Svitlana, Taran Olena, Chaplyk Kateryna.
An Ethnographical Image of Modern Hutsulshchyna
- 76 **Боряк Олена.** «Там живуть такі, як я...»: сільське кладовище як простір потойбічного життя (за матеріалами польових досліджень Полісся)
Boriak Olena. «There Are Same as Me Living There...»: A Rural Cemetery as a Space of the Beyond (After the Polissia Field Researches)

- 89 **Коваль-Фучило Ірина.** Персональний код поховального обряду на Косівщині: трембітар
Koval-Fuchylo Iryna. Personage Code of Kosivshchyna Funeral Ceremony: A Trembitar
- 94 **Чаплик Катерина.** Ліричні пісні лемків Закарпаття в нових записах: особливості мелодики, ритміки, виконавської манери
Chaplyk Kateryna. Lyrical Songs of the Transcarpathian Lemky in the New Transcriptions: Features of Melody, Rhythmic, Performing Manner

Трибуна молодого дослідника

A Tribune of a Young Researcher

- 103 **Довгань Сергій.** Народна архітектура села Северинівка Жмеринського району Вінницької області: від перших днів заснування до сьогодення (за матеріалами експедиції 2009 року)
Dovhan Serhii. Folk Architecture of Severynivka Village (Zhmerynka District, Vinnytsia Region): From Foundation till the Present Time (After the 2009 Expedition Materials)
- 112 **Сіренко Сергій.** Верша: особливості будови та способи лову (причинки до риболовної техніки)
Sirenko Serhii. Fishing Basket: Structural Features and Angling Methods (Supplement to Piscation Rules)
- 120 **Момот Тіна.** Дозвілля сільської молоді в містах: соціокультурний контекст
Momot Tina. Rural Youth Leisure in the Cities: Sociocultural Context
- 127 **Трумко Дзвенислава.** Магічні способи впливу на майбутнє дитини (за матеріалами українсько-польського пограниччя)
Trumko Dzvenyslava. Magical Methods of Influence on a Child's Future (After the Ukrainian-Polish Borderland Materials)

З музейних колекцій та архівів

From the Museum Collections and Archives

- 134 **Шевчук Тетяна, Новійчук Валентина.** З епістолярної фольклористики 20-х років ХХ століття (листування Д. Зеленіна з В. Петровим, В. Білим та В. Кравченком)
Shevchuk Tetiana, Noviichuk Valentyna. From the 1920s Epistolary Folkloristics (Correspondence of D. Zelenin with V. Petrov, V. Bilyi and V. Kravchenko)